

Изповядам поезия

На кого посвещавам тази книга?

Когато я пишех, мислех само за тъгата, при все че съм жизнoлюбец... Но когато надниквах в дълбокия кладенец на живота, виждах тъмнината на болката. И точно тогава... Оглежда се отгоре лъч на светлото, оглежда се небето във водата, вълните на вятъра бият дъждовните капки и аз давах право на живот на моето въображение. Само живата радост може да блика така с всички цветове на дъгата.

Защо „РАНА“? Защото раната оставя белег? Защото исках мое хайку да остави драскотина. И още: защото раната е нещо осезаемо, боли, носиш го в себе си, после отминава и не съвсем, оставя спомен. Какво казва детето: „този белег е когато паднах с колелото.“ Не е същото, раната е друга, болката е друга. Боли и има ли лек? Природата! ТЯ, която е преди нас. И светлината, която дишаме... И въздишката – като поезия. Като хайку, като миг и явление, като съчетание на покоя с движението. Като

мирис на сезоните. И моето хайку, като „един звук, един дъх“. Поетичната енергия на хайку.

После идва сенрю в моята нова книга – едно излияние, самотността на преживяването ми, на авторската ми психология. На всичко що е състоянието на човека. А защо не са отделно хайку от сенрю в една своя си последователност? Пролет, Лято, Есен, Зима, Нова година? Не, не защото следват мое настроение, вътрешен изблик. Защото в тази „обърканост“ хайку излиза „самò“ и е спонтанно, одухотворено. Нали и в мен не са се родили по ред?!

Все си мисля, че когато ги представя един автор, хайку от един сезон не трябва да държи като за ръка друго хайку от същ сезон. Всяко хайку има свое лице и търси своя самостоятелна сцена. Същото и за Нова година. Колко е различна!

Що се отнася до сенрю, за размиване на границите между хайку и сенрю. В природата на хайку вече присъства човекът, а в сенрю – човешките емоции си делят природата. И в моето сенрю. Как да отделя мига на природата от скитанията на душата? Сезонът на душата? Бог знае! Диктува се не от нас и от обичта, от тъгата и радостта, простата човешка радост! И тук диктува природата. На душата спира дъхът от цъфнало клонче. Мигът на покоя е различен. Земният дом понякога е затлачен и скучен. Вечният дом е потресавашо друг. Нека природата бъде дом на душата! Колко истинско!

Накрая вметвам хайга. Тя да бъде ауф-такта По-чисто да го кажа, умълчаването в мен и между страниците. И заедно с това оживяването, илюстрация на поетичното. Хайга – кратка рисунка, фотография, миг – картичка, цвят вдъхновен от хайку. Тук са събрани стих и изображение в едно платно, хармония. Хайга трябва да продължи с щрих, с четка – тонално смисъла на хайку. И на мен това ми е нужно, защото болката боли.

Или по-добре да се върна назад, назад във времето, когато големият японист Братислав Иванов казва за мен в една от първите ми книги. Цитирам: „При всяка среща с поезията на Виолета ме е поразявала невероятната близост между звученето на нейните стихове и стиховете на големите майстори от класическия период на японското хайку, особено на Иса и Бусон“.

Вълшебна нощ.
Луната се къпе в
езерото гола.

И после продължава: „Такива стихове може да напише само човек, който дълбоко разбира и чувства природата.“

Прошепна дъждът
в ухото на вятъра,
че ще има звезди.

Защо точно сега, в тази си книга се връщам назад? Пак ли да се радвам на това признание

и да благодаря отново и с днешна дата? Защо го правя? Защото болката е била и тогава, още в началото на моите хайку. Защото и тогава пиша тъгата и радостта. За „ранимо цвете“, за „саморасляк – разцъфнали думи“ на гроба на поета. Защото още тогава и по преди, когато прохождах в хайку чувах въздишката на природата. И заедно с това възторга от събуждането, от раждането на вятъра и дъжда.

Още тогава и болката в мен. Ранена от всичко около мен. До сега, до сега.

В един друг момент Братислав Иванов пише: Цитирам: „поезия на единството между човека и природата, на вгълбения поглед към света, на умението да се види онова, което е пред очите на всички, но се забелязва от малцина. И една сред малцината е Виолета Пешушлиева“. И съвсем накрая заключава: „Ще спомена още едно нейно тристишие, написано сякаш от Иса“:

Гнездо на птици.
Само то си е все там.
А, моята къща?

Дали още тогава давах заявка за природата в моите хайку и подозирах ли, че исках природата да се настани в стиховете такава, каквато е? Но аз търся до днес в кората на бора рана, която е смолясала. Търся в дъжда онази капка, която плаче и прилича на мен. Единството! За единството между природа и човек, между човек и природа е думата. За сезоните на при-

родата, за сезони в мен и в теб. За шепота на Твореца – Бог! И за нашите молитви! За раната като болка. И знам, че Радостта боли! Така усещам, че съм жива!

„Рана“ –
работно заглавие.
Болка – все същата.

На клонка Роза
плаче врабче.
Спря дъха ми.

Рана върху камък.
Листенце
от прецъфтял мак.

Как си Врабче?
Мен отдавна
никой не ме пита.

Рана.
Остава белег и...
по цветята.

Червено листенце
се откъсна от цветето.
Пръста усети страда.

С псевдоним „шафран“
есенен минзухар.
За лилаво хайку.

Маската падна.
Отдолу лице
от папиемаше.

Лунната соната.
Промъкна се в нощта
и глас на цигулка.

Месечината рони
тъгата на едно листо
през късната есен.

Шарено лято в двора.
Като рисунка
на Шагал.

Проточи се тишината.
От другата страна
на оградата – гробище.

Болничен парк.
Тревожно жълто листо.
Мисли се за хризантема.

Сърцето – чук,чук...
Кове с клинец
тръпката.

Две циганчета играят
на „прескочи кобила.“
Пърха коня в каруцата.

Мушкато в шарена кутия
на прозореца.
Кичи бедняшка къща.

Пресъхна реката.
Надвеси се мостът
в покруса.

В есенна локва –
жълти ботуши на дете
гонят жълти листа.

Трънливи храсти
надраскаха есента.
Капки от шипка.

Оплетена паяжина
държи ъгъла на стената
с разсъхнало черчеве.

Пролетни свещички.
Пламна стъпката ми
нагазила минзухар.

Под картина с макове –
вазата с мак.
Капе истинско листо.

Пресъхна езерото.
Къде се оглеждат
облаците?

Къщата на баба
крепи небето.
Астмата другия му край.

Дръпна ме за полата
шипковият храст.
Време е за ча-а-й!

Опушено небе.
Не виждам щъркелите
за сбогом.

Това квадратче
на календара
ме пълни с радост.

Проливен дъжд.
Под стъкления покрив
на верандата съм риба.

Фосфорен отблясък.
С прашец от светулка
рисува Караваджо.

Тупна януарски студ.
Премръзнало врабче
прекърши наболо кокиче.